

rok za mirovna pogajanja. Opazilo se je tudi, da se kralj Peter in kralj Nikita nista sestala, ko je Peter pribežal v Skader. Vrhu tega je znano, da na Črni-gori ni dovolj hrane, ne dovolj municije in da so zdravstvene razmere nepovoljne. Ne upamo si nič reči, toda ne čudili bi se, ako Črnogora kmalu zaprosi za mir ter reši, kar se še rešiti da.

Pred Solunom je še vedno mir in nam se zdi, ako prav opazujemo dogodke, da še bo nekaj časa mir. Zelo verjetna je vest, da so se bolgarske in naše čete ob grški meji zakopale. To bi pomenilo, da nečemo sedaj proti Solunu. Saj bi bilo tudi edino pravilno, da bi takoj, ko so bili Francozi in Angleži ob meji tepeni, pritisnili za njimi. Gotovo bi ne čakali, da se utrdijo, kakor so to sedaj storili, ako bi hoteli kmalu za njimi. Za to bo menda precej verjetno naše mnenje, da Bolgari in mi nismo hoteli iz gotovih vzrokov, ki se ozirajo na grško občutljivost, pritisniti za bežečimi sovražniki in da še tudi sedaj ni prišel čas, da gremo pred Solun. Za to smj se tam zakopati.

Glavna skrb mora biti sedaj, da začnemo prav občutno Angleže, kajti ti še vedno nič vedeti o miru. Rusija in Francija ne moreta naprej, za to bi gotovo prej ali slej pristali na mirovna pogajanja. Toda Anglija je še precej nedotaknjena. Pustila je za se krvaveti Francoze in Ruse. Le na Galipolju ob Dardanelah je morala nastopiti tudi Anglija. In tam je doživela tudi svoj prvi poraz, morala je bežati. Sedaj bo jo treba prijeti tudi v Mezopotamiji in v Egiptu. V Mezopotamiji se je že pričel vojni ples — sedaj Turki godejo in Angleži morajo plesati. Upamo, da Turki kmalu zagodejo Angležem tudi ob Sueskem prekopu in v Egiptu.

Kako dolgo še?

V Amsterdam prispeli ameriški časniki javljajo, da so Italija, Rusija in Francija začele v Ameriki naročati vojno gradivo za leto 1917.

Turška bojišča.

Boji ob Dardanelah končani.

Angleži in Francozi so lanskega leta mesca aprila zasedli polotok ob dardanelški morski ožini, da bi si izsilili pot do Carigrada. Iz Črnega morja bi prišli potem tudi Rusi v Carigrad in vsi trije so že imeli v zaledju pripravljene uradnike, da prevzamejo upravo Carigrada in turške države. Toda prišlo je drugače. Turki so se hrabro branili do mesca decembra. In tedaj so jim prišli naši topničarji na pomoč. Najprej so nastavili svoje cevi proti angleškim postojankam pri Suvla-baji in Arifturnu (v sredi galipoljskega polotoka) in dne 20. dec. so morali Angleži bežati, Obrdržali pa še so svoje postojanke ob južnem delu Galipolja, ob vходу v Dardanele, pri mestu Sedilbar. Sedaj so prišli naši topničarji s svojimi cevmi tudi proti Sedilbaru. In glej! Dne 9. jan. so Angleži zbežali tudi iz Sedilbara. Francozi so že prej na tihem odtegnili svoje čete z Galipolja. Na Galipolju ni sedaj nobenega Angleža in Francoza več. Dardanele so brez sovražnika, Carigrad izven nevarnosti. Velik del turške armade je na razpolago za druga bojišča. To je velik uspeh za Turke in velik poraz za četverosporazum.

Uradno poročilo.

Carigrad, dne 9. januarja. Angleži so po noči po ljutem boju, v katerem so imeli velike izgube, popolnoma izpraznili Sedilbar. Niti eden ni ostal.

Enver-paša razglasa zmago.

Vojni minister Enver paša je razglasil zmago na Galipolju turškemu ljudstvu s sledečimi besedami:

Pod božjim varstvom smo prepodili sovražnika tudi iz Sedilbara. Naši so zasedli vse pred vojsko pri Sedilbaru in pri Tekeburnu izkopane strelske järke. Naše čete so zaplenile še topove, ko so prodirale v središče. Veliki tabori sovražnikov s šotori in z vsebino se nahajajo v naših rokah. Naše topničarstvo je potopilo neko s četami zasedeno sovražno prevozno ladjo. Ogromnega plena še nismo zamogli pregledati. Sovražne izgube se cenijo zelo visoko. Neko sovražno letalo, dvokrilno, vrste Farman, je padlo na tla pri Sedilbaru, ker ga je napadlo naše povodno letalo. Sovražnik, ki je na tem bojišču skoraj pol leta nastopal z vsemi sredstvi, da nas zadeva v srce, je dosegel le velike izgube, škodo na tla-gu in je bil prisiljen, da je moral bežati in je izgu-

bil vsako upanje, za kar se moramo zahvaliti junaštvu naše armade.

Veselje v Carigradu.

Poročilo o izpraznitvi Sedilbara se je takoj izvedelo v Carigradu in je povzročilo nepopisno veselje. Mesto je bogato okrašeno z zastavami. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno.

Pet in pol milijard vrženih v vodo.

Angleže in Francoze je sprehod na dardanelsko obrežje prišel zelo drago. Carigradska poročila pravijo, da stane četverosporazum galipoljsko podvzetje 5% milijard frankov, t. j. okrog 6 milijard K! Pri tem pa še vrednost uničenih vojnih in trgovskih ladij niti ni vračunjena.

Egipt

Iz Anglije pošiljajo noč in dan s prevoznimi parniki velikanske množine orožja in municije v Egipt, tako da se na Francoskem, kjer so odvisni od angleških dobav, že pritožujejo nad pomanjkanjem municije.

V Mezopotamiji.

S fronte v Mezopotamiji ali Iraku poročajo, da so turške čete že popolnoma obkolile Kut-el-Amara in dospelo do glavne črte angleških utrdb ter upajo, da bo trdnjava padla vsled naskokov ali pa vsled lakote ter da bodo ujeli nad 10.000 mož angleške posadke. Angleži so hoteli s tem, da so pustili to posadko v Kut-el-Amari, kriti umikanje armade, kar se jim je tudi deloma posrečilo. Ta armada, ki stoji sedaj ju-goizhodno od Kut-el-Amare, pa ne more priti trdnjavi na pomoč, zlasti ker je red v armadi omajan.

Rusko bojišče.

Ruska ofenziva na besarabski meji in ob Strypi je zadnje dni zopet nekoliko ponehala. Hud napad na črti od Volinije do rumunske meje je bil dne 7. jan. Od tedaj pa se vrše le manjši boji ter topovski ogenj. Naši zrakoplovi poročajo, da pošiljajo Rusi močna ojačenja na fronto, iz česar se sklepa, da bodo Rusi svoje ofenzivne poizkuse zopet ponovili. Poroča se, da pripravlja rusko armadno vodstvo tudi na črti Rovno-Luck v Voliniji nov napad. Dalje proti severu je položaj nespremenjen.

Ruska ofenziva ponehala.

Rusi so pričeli ob svojem južnem krilu, t. j. ob besarabski meji, ob Dnjestru in Strypi, ob Božiču ofenzivo proti nam in sicer s tako ogromno premočjo, da bi vsaka druga armada morala predreti našo bojno črto. Rusom pa se to ni posrečilo. Od 23. dec., to je cele tri tedne, že traja borba, a mi stojimo še vedno trdno na svojih prvotnih postojankah. Rusi so si v svojem napadanju večkrat oddahnili. Prvokrat so napadali posebno srdito našo fronto dne 23. dec. Ko niso nič opravili, so tri dni, t. j. do 27. dec. celili svoje ranjene kosti. Najhujše so napadali od 27. dec. do 4. jan. Dne 5. in 6. jan. so zopet ponehali s ofenzivo. Dne 7. jan. so začeli tretjekrat napadati, a so se zopet kmalu ugnali. Dne 9. jan. je namreč ruska ofenziva zopet ponehala.

Izza zadnje dobe so bili najhujši boji v petek po Kraljevem, t. j. dne 7. jan. Sovražnik je ta dan in še naslednjo noč posebno srdito napadal naše postojanke ob Strypi od izliva v Dnjestr do Burkanova. Gosta megla je ta dan legla na bojišče. Rusi so prodrli celo do naših baterij, a naši brambovci so vrgli sovražnika kmalu nazaj. Isti dan je Rus posebno drzno napadal tudi na fronti pri Černovicah. — Pri Toporovcu in kraju Rarance je sovražnik na nekaterih mestih udrl v naše strelske järke, a je bil v borbi na nož vržen nazaj. Od 9. do danes 11. jan., ko to pišemo, pa sovražnik ne napada, ampak vedno obstreljuje naše postojanke z močnim artilerijskim ognjem.

Rusi 15 do 20 kilometrov pred Černovicami.

Vas Rarance, kjer Rusi s posebno srditostjo napadajo naše postojanke, leži dobrih 15 km severoizhodno od Černovic, mesteca Bojan leži 16 km izhodno in vas Toporovec 20 km severoizhodno od Černovic. Na tej fronti Rusi najhujše napadajo in sicer v smeri proti trgu Mahala, ki je samo 8 km oddaljen od bukovinskega glavnega mesta. Ruski vojskovodje so mnenja, da če se jim posreči zopet zavzeti Černovice, da bodo s tem toliko uplivali na Rumunijo, da bo ista nastopila proti nam. Rusi sicer znajo kovati načrte, a izvršiti jih ne umejo. Ruski armadi ob besarabski meji in v Galiciji poveljuje general Ivanov, naši pa general Pflanzer-Baltin.

Pri Tarnopolu posebno hudi boji.

Berolinska „Nationalzeitung“ piše: Po poročilih iz Petrograda so boji na bojni črti v bližini rumunske meje od dne do dne hujši in dobivajo značaj velike bitke. Gromenje topov se sliši 70 do 80 km daleč. Vsled silnega pokanja topov so v vaseh in mestih na tem ozemlju popokale vse šipe. Posebno ljuti so boji pri Tarnopolu. Ruski častniki pripovedujejo o velikanskih težkočah, s katerimi se mora boriti ruska armada na tem ozemlju. Avstrijske čete so napravile na več mestih žičnate ovire v 24 druga za drugo ležečih vrstah. Je skoraj nemogoče se približati tem oviram, ker so tudi zavarovane z električnimi minami.

Ruske izgube: čez 70 000 mož.

Rusi so vrgli proti naši fronti v Bukovini in v Galiciji veliko novih, svežih čet. Računa se, da imajo Rusi proti nam v Galiciji in Bukovini postavljenih že dosedaj okrog 300.000 mož. Dohajajo pa še vedno nova ojačenja. Do 7. jan. so Rusi izgubili pri svojih naskokih na našo bojno črto že čez 70.000 mož, to je skoro ena četrtina armade, ki stoji proti nam. Kljub velikim žrtvam pa so ruske čete šele tam, kjer so bile ob začetku svoje sedanje ofenzive. Vse naše postojanke so v naših rokah.

Črkezi napadajo.

Ob besarabski meji so Rusi poslali v boj večjima same Črkeze, ki se prištevajo med najbolj sme-le in divje ruske bojovnike. V boju na nož so Črkezi nevarni nasprotniki, ker se bijejo z veliko smelostjo. Ranjenci, ki pridejo Črkezom v roke, so izgubljeni, ker jih kratkomalo pomorijo. Tudi ob pravoslavnihi božičnih praznikih Rusi niso mirovali in so na črti pri Černovicah pošiljali cele polke Črkezov v boj. — Črkezi so večinoma mohamedanske vere.

Rusija se bo borila do zadnjega moža.

Pariški list „Matin“ piše: Član angleške spodnje zbornice Malcolm, ki se je nahajal na potovanju v Rusiji, je poročal, da se hoče Rusija bojevati do zadnjega moža. Tako misli v Rusiji vsak vojak-prostak, tako misli tudi car sam. Misel na posebej mir navdaja carja istotako s studom, kakor angleškega kralja Jurija. Car je rekel o tem dobesedno: „Rusija sme računati z največjim zaupanjem na mene in na mojo armado.“

Rusi imajo zopet obilo streliva.

Ruska artilerija zelo troši strelivo. Ujeti ruski častniki izpovedujejo, da so zadnje mesce dohajali z Japonskega dan za dnevom dolgi vlaki polni streliva. V Kijevu je baje toliko streliva nakopičenega, da se Rusom ni bati, da bi jim ga zmanjkalo. Japonci zalagajo rusko infanterijo tudi s puškami.

Tretje naknadno prebiranje v Rusiji.

Ruska vlada je odredila tretje naknadno prebiranje po vsej Rusiji. Pričetek naknadnih prebiranj je določen na 20. jan.

Slovenski pionir opisuje boje pri Černovicah.

Pionir Anton Verbaj iz Krčevine pri Mariboru piše dne 2. jan. svojemu prijatelju:

V Bukovini ob besarabski meji (na izhodni strani Černovic) se vršijo že dober teden hudi in zelo krvavi boji. Rusi so nas napadli z veliko premočjo. Imajo baje toliko topov, da je v razdalji dveh metrov postavljen po eden top. Od mesta Bojan, ki leži ob rumunski meji, in do mesteca Zalesčyki na severni strani Dnjestra ima Rus postavljenih, kakor pravijo ruski ujetniki, nad 600 topov, med njimi mnogo japonskih, ki so zelo težkega kova. Iz teh topov bruha sovražna artilerija že od Božiča pa do danes skoraj neprestano noč in dan tako gosti ogenj, da si ga še nihče, ki sam ni osebno na fronti, ne more predstavljati. Rusi namreč dobro vedo, da so naše postojanke na bukovinsko-gališkem delu bojišča izredno močno utrjene in jih morajo s topovi prej uničiti, predno jih je mogoče uspešno naskočiti. Pionirji smo mnoge mescev delali vsakojak naravne in umetne zapreke, žične ograje, befonirali strelske järke in okope, polagali mine itd.

Najhujši sovražni naval, kar sem jih jaz doživel na tem bojišču, je bil dne 27. dec. 1915. Mi stojimo izhodno od Černovic. In ruski car je baje izdal strogo povelje na celo rusko armado, da morajo biti Černovice do 7. jan. zavzete, naj stane, kar le hoče. To so vam bili boji! Najprvo ste se poskusili naša in sovražna artilerija. Ogenj je bil tako gost, da na celi fronti menda ni bilo prostora, kamor ne bi bila

udarila kaka krogla. Mi smo bili dobro zavarovani. Le poedine straže so stale in sicer tudi dobro skrite in zavarovane na prostem, vse drugo vojaštvo pa je bilo v globokih kritjih. Topovski boj je trajal od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Tedaj je ruski ogenj že nekoliko pomehal. Vedeli smo, da bo sedaj začela naskakovati ruska infanterija, katero bodo častniki in kozaki v ozadju gnali z biči v boj. In res je bilo tako. Od 7. ure naprej se je začel naskok infanterije. Naš poveljnik je dal povelje, naj bodo vsi topovi, vse strojne puške, kakor tudi puška vsakega infanterista in drugih vojakov pripravljene na eno skupno veliko salvo proti naskakujočemu sovražniku. Bilo je točno ob 7. uri dne 27. dec. 1915. Dalo se nam je povelje: „Ogenj!“ In iz stotero topov in strojnih pušk ter več tisoč infanterijskih pušk je zadonel en ogromen strel. Rusi so bili že došli do naših žičnih ograj in sicer v šestih rojnih vrstah. Naše salve, ki so sledila druga drugi, so pred ograjami pokosile mnogo stotin Rusov. Prve vrste so bile popolnoma uničene. A naskok je sledil naskoku, dokler Rusu na tem delu bojišča ni zmanjkalo ljudi. Boj je trajal do 4. ure zjutraj. Cez 1000 mrličev in še več ranjenih Rusov je ležalo pred našimi ograjami. Še danes, 2. jan. mrtvecev nihče ni pokopal. In boji, kakoršni so bili dne 27. dec., se ponavljajo sedaj dan za dnevom. Naši poveljniki upajo, da Rus nikdar ne bo prodrli naše fronte. Bog daj, da bi bilo res! Pravijo, da so tudi severno od nas, ob reki Strypi v Galiciji enako hudi boji. Vreme ni posebno mrzlo, je mnogo boljše, kot lansko leto, ko smo v Karpatih zmrzovali.

Mnogo pozdravov! A. V.

Kako se nam godi ob Dnjestru

Ivan Dolinšek, ki se nahaja pri pionirjih nekje v Bukovini ob Dnjestru, v dveh pisnih na svoje domače v St. Ilju pri Velenju zelo zanimivo opisuje težave pionirjev in drugih naših vojakov. Ivan Dolinšek je lani dovršil z odliko mariborsko vinorejsko šolo in kot 18letni črnogorčan se bojuje s korajžo in veliko težavo proti sovražniku.

Dne 26. decembra 1915.

Od 22. nov. do 6. dec. smo bili v okraju Podhajce (v Galiciji), kjer se je naša črta pomaknila naprej na bolj ugodne postojanke, odkoder smo prepodili Ruse. Postojanke smo znova zgradili. V na pol požganih vaseh ni bilo nobenih prebivalcev, in vse razmetano. Kurili smo z dragocenim pohištvom. Našlo se je vsega: krompirja, žita itd. A kupiti se ni dalo ničesar. Od 6. dec. naprej smo pa že zopet v drugih obljubljenih krajih, kjer se vse dobi. Preskrbljeni smo dobro z vsem. Hrano imamo izvrstno, samo to je: danes se naješ tako, da ne moreš več naprej, dobiš kruha, suhorja in vsega drugega; potem pa zopet par dni prav nič, da si gladen kot pes. Oj tega pride, da ješ, ko pričes do jedi, kot volk. Tudi vreme je tukaj hudo. Če te zmoči, se ne moreš prav nikjer posušiti. Mraz in vse, moj brate, to je včasih grozno. Ko si moker, zmrzne vse na Tebi. To je pa joi! A kaj še vse drugo pride tu na vrsto. Hudi pohodi te izdelajo, da si čisto za nič, obložen kot tovarna živina moraš marširati. In te preklicane uši, to Te je in peče kot smet. Vse črno jih je, vsake barve jo vidiš. To je grozna muka. Koliko perila sem že zavrgel zavoljo uši. Ja, Blažek, tukaj se vidi, kje je Bogec doma. Marsikaj bi še lahko napisal, a mogoče se pomenimo pozneje ko pridem domov.

Dne 27. decembra 1915.

Zima se je tukaj ob Dnjestru začela že sredi mesca novembra. Bila je nekaj časa strašna: tudi sedaj se imamo precejšen mraz, čeravno sem se ga že navadil. Obupal sem skoro. Naše postojanke so bile vse zasnežene. Ko smo prišli prvi dan do naših postojank kot pomoč infanterije, nismo mogli varno priti do njih, ker so bili vsi dovodni, kakor strelski jarki zasneženi. Rusi so bili mnogo na belšem, ker je veter vleknel na drugo stran. Morali smo posamezno po vrhu zemlje naprej. Tupatam so pokali topovi in puške, a ne tako gosto, kakor navadno. Gazili pa smo po snegu do pasu. Paziti se tudi mora, če se gre čez klovodni jarék, da ne padeš v njega ker si brez-pogojno izgubljen, kajti globok je 2½ m, torej se tu v njem lahko zadušiš, če raješ v njega. Več ur smo potrebovali, predno smo prišli do postojank. Bog ve, kolikokrat se je oglasila mrtvaška pesem kake ruske strojnice, ko so nas opazili. Mnogokrat smo morali leči v sneg. Če me je tudi prej zelo zeblo, ko pa sem ležal v snegu in so švigale nad nami strojne krogle, postalo mi je takoj gorlo. Sneg te namreč ne varuje pred krogli, ker gre 6 mm krogla skozi sneg. In ker so krogle tople, začvrči sneg, ko krogla prileti. Nazadnje smo prišli srečno do cilja, samo s par ranjenci-izgub, do postojanke, katero smo pomagali očistiti. Naše postojanke so skoro vse naše delo. Delali smo jih namreč mi pionirji kot voditelji z infanterijo in delavskimi oddelki. Vsakemu pionirju je bilo dodeljenih do 30 ljudi. Postojanke so naravnost izvrstne. Delali smo po noči kot po dnevu. Meter globoko smo skopali po noči, pozneje pa po dnevu, ker je že potem mogoče skrito delati. Žične ovire smo delali seveda samo po noči. Postojanke od Tarnopolja pa do besarabske meje so naše delo. Pri Tarnopolju, Zarvanicu, Wišnowizku, Trybobokovech, Zalesčykiju in splošno na celi Strypi smo naredili tudi veliko mostov. Velikokrat sem bil pri tem v smrtni nevarnosti. Moj krušnjak mi je razbila ruska granata. Ko nas

je Rus opazil pri delu nekega strelskega jarka, je začel streljati, in mi smo seveda takoj opustili delo, ter šli v varne jake. Kajti če te vzame ruski zrakovlov enkrat na piko, je nemogoče več kopati, ker se takoj opazi metanje zemlje in par izstrelkov je, tukaj. Ko je priletel prvi strel, mislil sem še skočiti po krušnjak. Ne bi mi bilo treba več teptati zemlje, ker ravno tam je za trenotek pozneje eksplodirala ruska granata. Meni je nekaj reklo: „Ne hodi!“ Bil je to, angelj varuh. Dne 6. dec. smo odšli zopet v Bukovino, na Dnjestr, kjer smo že sedaj, a od 28. dec. naprej bomo zopet na drugem mesfu. Pristrčen pozdrav.

Črnogorsko bojišče.

Decembra se je začela prva ofenziva proti Črnigori, da smo si zagurali one postojanke, ki so nam bile potrebne, da pripravimo zadnje in odločilno ofenzivo proti Črnigori. Prva ofenziva se je za nas ugodno končala in potem se je prekinila in začele so se vestne priprave. Začetkom januarja se je začela druga in ako Bog da, zadnja ofenziva proti Črnigori. Nastopili smo od vseh strani, od Boke Kotorske, od hercegovske meje in iz sandžaka (pokrajine) Novipazar.

Uspeli se kažejo. Lovčen je zavzet. Berane so v naših rokah. Črnogore kmalu ne bo več.

Na goro Lo čen!

Nad našim Kotorom se dviguje v značne višine 1750 m visoka gora Lovčen, last in najboljša obrambna točka Črnogore. Z Lovčena je odprt svet ne samo v Črnogoro, ampak tudi na Jadransko morje. Na jugoizhodni strani gore Lovčen leži ob vznožju črnogorsko glavno mesto Cetinje. Ker se z Lovčena lahko obvladuje daljno ozemlje ter tudi Boko in mesto Kotor z zalivom vred, je velike važnosti, v čigavi posesti je ta skalnata postojanka. Zadnji čas so se pričeli hudi boji za goro Lovčen. Avstrijske čete pod poveljstvom generala Kövesa prodirajo korak za korakom iz Hercegovine in ozemlja pri Kotoru na goro Lovčen, kjer imajo Črnogorci svoje glavne obrambne utrdbe. Prodiranje proti Lovčenu je edino mogoče v zimskem času, ko je tam dovolj vode in snega. Po leti bi dohod na Lovčen radi strašne vročine in pomanjkanja vode bil naravnost nemogoč. Novejša avstrijska uradna poročila pravijo, da se boji na jugoizhodni meji Črnogore nadaljujejo, kar je znamenje, da ima naše armadno vodstvo resen namen zasesti Lovčen. Težave in naporu po strmih, s snegom in ledom pokritih črnogorskih skalah so sicer skoraj nadčloveški, a vse težave bo posest Lovčena doobra poplačala.

Lovčen zavzet!

Lovčen je padel! Glas o tem padcu bo pretresel vsakega Črnogorca, napolnil s strahom Italijane in na cel svet naredil globok utis. Kdor ima Lovčen, ima tudi Cetinje, glavno mesto Črnogore. Za to boče prihodnja novica, ki bo prišla iz Črnogore, vedela povedati, da so tudi Cetinje naše. In za to je vest, da je Lovčen padel, gotovo globoko pretresla vsakega Črnogorca, kajti sedaj mu je jasno, da je prišel sodni dan, konec Črnogore. Zadnje dni so prihajale vesti, da si želi Črnagora miru, tudi mi govorimo o tem. Sedaj je očitno vse prepozno.

Toda tudi Italijani ne bodo nič kaj veseli novice, da je Lovčen naš. Kdor ima Lovčen, obvladuje tudi Boko Kotorsko in s tem tudi južni del izhodne jadranske obali. Ako bi bili še zvezani z Italijo, bi ne smeli zasesti Lovčen, Italija bi se tega krčevito branila. Sedaj smo prosti in tako je naša verolomnost rodila tudi nekaj dobrega. Lovčen nam je neizmerno močno utrdil naše stališče v Jadranskem morju.

Ne bo trajalo dolgo, ko pride vest, da so naše čete vkorakale tudi v Cetinje. Lovčen obvladuje tudi Cetinje, ki niso niti utrjene. Kralj je moral bežati na morje, odkoder se bo menda počel v Italijo k svoji hčeri. Tako bo kralj Nikita kmalu tretji kralj, ki bo brez dežele blodil okoli po svetu.

Mesto Berane zavzeto

Avstrijske čete, ki prodirajo iz sandžaka v Črnogoro, so v pondeljek, dne 10. jan., zavzele mesto Berane ob reki Lim. Črnogorci so se še tik pred mestom krčevito ustavljali. V sled naglega prodiranja se je našim posrečilo, da so se rešili goreči most čez reko Lim. Zavzeli smo tudi obvladajoče višine na južnoizhodni strani mesta. Mesto Berane leži v severoizhodnem delu Črnogore ob meji nekdanjega sandžaka in stare Črnogore.

Naša blokada Črnogore po ruski sodbi.

Petrograjsko časopisje poroča iz Aten, da delovanje avstrijskih podmorskih čolnov na južni Adriji in ob črnogorskem obrežju zelo škoduje Črnigori. Dovož živil v Sv. Ivan Meduanski so morali zadnje dni skoraj popolnoma ustaviti, kjer pristanišče uspešno zapirajo podmorski čolni. Avstrijski podmorski čolni so zadnje dni potopili šest parnikov in jadrnic.

Črnagora naklonjena miru.

Poslaništva in uredništva raznih listov v nepristranskih državah dobivajo iz Črnogore soglasne vesti, da se je tamkaj pojavila močna stranka, katero se upira temu, da bi začela Črnogora ista usoda kot Srbijo. Za to zahteva ta stranka od vlade, da spremeni svoje dosedanje politično zadržanje. Poročila pravijo, da je to gibanje nevarno. Voditelji le-te stranke poydarjajo, da je Srbija uničena in da tudi junaški odpor črnogorske vojske ne bi mogel bistveno spremeniti položaja na bojiščih. Tudi več ministrov je zahtevalo od kralja Nikite, da naj sklene mir z osrednjimi vladami. Črnagora more doseči zelo ugodne pogoje, ako svojevoljno zahteva mir, kakor pa tako, ako jo uničijo. Na Cetinju so se vršile velike rabuke pred kraljevskim konakom. Proti izgrednikom je moralo nastopiti vojaštvo.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču ni bilo od zadnjega našega poročila nič kaj posebnega. Vrše se le večinoma artilerijski boji in sicer na celi fronti od morja do švicarske meje. Edino na krnskem in tolminskem ozemlju so se vršile zadnje dni manjše praske med našimi in italijanskimi prednjimi stražami. Z zasedanjem Lovčena ni prizadeta samo Črnagora, ampak s tem je hudo udarjena tudi Italija. Naši bodo sedaj imeli na Lovčenu izborna straža nad Adrijo. Z Lovčena bodo lahko naši topničarji na veliko daljavo obstreljevali italijansko brodogve, če se bo osmelilo približati se dalmatinski obali. Čim več udarcev dobijo izdajalski Lahi, tem večje je veselje slehernega domoljubnega Slovenca.

Nekateri švicarski listi poročajo, da se Italijani pripravljajo na novo ofenzivo ob Soči. Ali so take vesti resnične, se da težko reči.

Nova ofenziva Italijanov ob Soči?

Italijanski vojni minister je dovoljenja za vojaška dopuste in oproščenja, ki se jih je pred kratkim izdalo, preklical. Poroča se, da se bo pri novi italijanski ofenzivi ob Soči vsakega moža rabilo.

Z novimi upi v novo leto.

Alojzij Valdhuber, sin našega somišljenika pri Sv. Urbanu nad Mariborom, piše svojim domačim z italijanskega bojišča:

Z božjo pomočjo smo prestali staro leto in stopamo v novo. Z zaupanjem se zanašamo še nadalje v pomoč Najvišjega. Glavno naše upanje pa je, da se v letu 1916 sklene toližateljmi mir. Kako veseli so bili lansko leto mnogi domači, ko je bil v njihovi sredi še ljubi mož, oče, brat ali drugi sorodnik. A planes? Krije ga že tuja zemlja. Na tisoče in tisoče jih je že prelilo svojo kri za dom in za cesarja. Veliko pa jih vzdihuje v ujetništvu, v daljni, tuji deželi. Drugi zopet leže ranjeni in oropani svojega ljubelega zdravja v bolnišnicah. Večina pa nas je še na fronti, kjer niti za ped ne odnehamo pred sovražnikom. Kakor vse kaže, vrnemo se posebno mi z italijanskega bojišča še v tem letu ovenčani z vencem zmage v krog svojih ljubih domačih kot osvoboditelji avstrijske in slovenske domovine. Vse težave bodo tedaj pozabljene; odložili bomo morilno orožje in v zeli v roke zopet plug, sekiro itd. Darujete, dragi domači, večkrat sveto obhajilo za bojevnike, da se vsi naši upi uresničijo. Prosimo posebno Marijo, da ko bo prišel mesec maj, pridemo zopet k vam nazaj. — Mnogo pozdravov!

Lahov mrtvih, kakor snopja na njivi.

Ivan Polak nam piše z laškega bojišča: Bilo je dne 29. dec. zjutraj, ko nas je Lah z bajonetnim naskokom napadel. Stal sem na straži. Mesec je od daleč svedel na nas. Naenkrat zaropota debel kamen s planine proti nam. Zbudil sem hitro svoje prijatelje. Rekel sem jim, da se sovražnik bliža proti nam. Videli smo od daleč Italijane, kako so se plazili. Sovražni bajoneti so blesketali. Že so začele žvižgati krogle mimo naših glav in Lah je zakričal svoj „Avanti! Avanti!“ (t. j. po naše: „Naprej! Naprej!“) Bili so že pred našimi strelskimi jarki. Naši vojaki so bili vsi v okopih in so začeli streljati, da je bilo groza. Streljali smo tri ure brez prenehanja. Lah je že toliko ležalo pred nami, kakor snopja na njivi! Okoli 6. ure zvečer je začela naša artilerija prav pridno streljati. Streljala je tako, da so se vsi hribi tresli.